

6 klasės istorijos vadovėlis, I dalis

Autoriai: Norbertas Černiauskas, Akvilė Naudžiūnienė, Mindaugas Nefas

„Baltos lankos Klett“

2024 m.

Istorijos vadovėlio 6 klasei (pirmos dalies) tekstinė ir vaizdinė medžiaga pritaikyta siekti dalyko bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių, ugdyti dalyko bendrojoje programoje apibrėžtas mokinių kompetencijas. Atitinka programose aprašytus pasiekimų lygius ir skatina naudoti įvairius mokymosi metodus. Nepastebėta fakto ir dalyko klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais. Vadovėlyje nėra diskriminavimo ir propagavimo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Vadovėlyje pateikiami situacijų, įvykių, reiškinių, procesų, asmenybių veiklos aprašymai, iliustracijos, užduotys nepažeidžia asmens teisių ir laisvių, nėra neigiamų ar kitokių lyčių stereotipų, mergaitės ir berniukai, moterys ir vyrai vaizduojami nešališkai. Vadovėlio turinys atitinka dalyko bendrojoje programoje nustatytus tikslus ir uždavinius bei mokymosi turinį. Kiekviename skyriuje yra skirtingo ir įvairaus tipo sudėtingumo užduotys, atitinkančios dalyko bendrojoje programoje apibrėžtus pasiekimų lygių požymius. Yra užduotys, padedančios mokiniui suprasti sąvokas, asmenybes. Yra grafikai, schemas, lentelės, paveikslėliai, nuotraukos.

Vadovėlis parašytas suprantama, nesudėtinga ir įtraukiančia kalba 6 klasės mokiniams. Yra integracijos su lietuvių, anglų kalbomis, dailė, muzika, geografija, gamtos mokslais. Vadovėlis parašytas pilnai atitinkant naujas bendrojo ugdymo programas, suskirstytas į skyrius pagal programos punktus.

Vadovėlyje yra naujų ir išplėstų temų, kurių nebuvo anksčiau. Iliustracijos, užduotys ir tekstas atitinka keliamus reikalavimus vadovėlio leidybai.

Vadovėlyje daug aktualios informacijos iš šių laikų, priminimų iš 5 klasės istorijos vadovėlio. Pateiktos kokybiškos istorijos laikotarpių periodizacijos lentelės ir schemas. Skyriuose išsamiai nupasakojami esminiai istorinių laikotarpių bruožai, pateikiamas ir Lietuvos istorijos kontekstas. Pavyzdžiui, sugrętinamos senovės istorijos gyventojų ir šių laikų gyventojų veiklos per laužų kūrenimą, palapinių statymą.

Vadovėlyje pateiktas miesto planas, aspektai, kodėl miestai plėtėsi, apie tai, kada ir kokie regionai tapo labiau urbanizuoti. Kada ir kodėl buvo apgyvendinti daugiau nei kaimai, paaiškinama, kodėl yra tokie gatvių pavadinimai. Pateikta daug miestų, kaimų pavyzdžių, nuotraukų, paaiškinimų. Paaiškinami XIX–XX a. paplitusių gyvenamųjų būstų pavadinimai, suaktualinama renovacija, daugiabučių istorija.

Plačiai rašoma apie stačiatikius Lietuvoje. Minimos tautinės mažumos, moterys istorinės veikėjos. Išsamiai aprašoma Kauno tarpukario, Klaipėdos istorija. Labai daug dėmesio miestų architektūrai. Naudingas krikščionybės žodynėlis ir pateikti svarbiausi krikščionybės simboliai. Labai išsamiai aprašoma apie žydus ir romų bendruomenės istoriją, ko nėra buvę anksčiau mokymo priemonėse. Pateikiama unikali integracija su regėjimo sutrikimus turinčiais žmonėmis. Paaiškinama, kodėl mergaitės nebuvo mokomos mokyklose Viduramžiais. Minimas „Haris Poteris“ ir Oksfordo universitetas, kuriame buvo filmuojamas filmas, – tai įtraukioji dalis. Vadovėlyje pateikta daug detalios informacijos, o tai ryškus pokytis 6 klaseje. Vis dėlto, tam tikrų sąvokų paryškėjimai padėtų aiškiau suprasti mokiniams, kas yra svarbiausia.

Apibendrinant galima teigti, kad 6 klasės istorijos vadovėlio I dalis visiškai atitinka bendruosius ir specialiuosius vadovėlių reikalavimus.

Vyresn. istorijos mokytojas Dalius Vinciusas

